

JAMIE SHOVLIN

Untitled (Hero/Slave)

Centraal opgesteld in de wonderkamer staat de sculptuur *Untitled (Hero/Slave)* van de Engelse kunstenaar Jamie Shovlin. Ze bestaat uit zes elementen geplaatst op een witte sokkel: twee paar voeten en twee gehandschoende vuisten, de helft in rode was en de andere helft in blauwe was. De sculptuur verwijst naar de afro-amerikaanse atleten Tommie Smith en John Carlos, respectievelijk winnaars van de gouden en bronzen medaille op de 200 meter tijdens de Olympische Spelen in Mexico City in 1968, met een wereldrecord op naam van Smith. Beiden staan gekend voor één van de belangrijkste protestacties in de geschiedenis van de Olympische Spelen: terwijl het Amerikaanse volkslied, de *Star-Spangled Banner*, speelde tijdens de ceremonie van de uitreiking van de medailles, bestegen de twee atleten het podium met zwarte sokken, de ogen naar de grond gericht en een arm gestrekt met zwarte gehandschoende vuist. Smith droeg ook een zwart sjaaltje om de hals en Carlos een ketting, verwijzend naar de lynchpartijen waar de zwarte bevolking in de Verenigde Staten gedurende decennia het slachtoffer van was. De beslissing om hun schoenen uit te trekken was een manier om de aanhoudende armoede van hun volk aan te klagen. De zwarte vuisten stelde de kracht en de eenheid van de zwarte bevolking voor.

Hun protestactie werd gekoppeld aan de Zwarte Panter beweging, maar ze maakten nooit deel uit van de beweging. Hun actie werd opgeëist door het *Olympic Project for Human Rights* (OPHR), een groep die ervoor ijverde dat afro-amerikaanse atleten de Olympische Spelen boycotten zolang hun burgerrechten niet gerespecteerd werden. De beelden van dat moment zijn de wereld rondgegaan. De atleten werden uitgejouwd door het publiek terwijl ze het podium verlieten en werden uitgesloten van de Spelen. De ondertitel (*Hero/Slave*) verwijst naar de opmerking «Waarom een held zijn in Mexico City en een slaaf eenmaal terug in het land?» en onderlijnt de ambiguïteit van deze evenementen en wat eruit voortkomt (uitwijzing uit het Olympisch dorp en de Amerikaanse federatie, doodsb bedreigingen enz...). De kleuren van de Amerikaanse vlag gebruikend verwijst het werk van Shovlin naar deze protestactie, en de sokkel waarop de wassen afgietsels liggen lijkt een podiumtrede (allusie op werken van de Amerikaanse kunstenaars Bruce Nauman en Robert Gober zijn eveneens aan de orde). Door deze plaatsing wordt het werk, op een bepaalde manier, een monument dat verwijst naar de noties die Smith en Carlos naar voor brachten: slavernij (handen en voeten gebonden), discriminatie (ledematen van een verschillende kleur), moord of zelfs een massagraf (afgehakte verstrengelde ledematen), ...

Over het algemeen heeft een monument een nauwe band met de aard van wat het moet herdenken. Dit is het geval hier, maar het werk overstijgt de loutere nagedachtenis van de gebeurtenis van 1968. Deze sculptuur wordt zelf ambigu aangezien ze de moedige actie van deze twee mannen herdenkt en tegelijkertijd alle onderdrukking op radicale wijze aanklaagt.

Jamie Shovlin (°1978) en heeft recent tentoongesteld in de galerie *Haunch of Venison* (Zürich in 2009, Berlijn en Londen in 2007), *galleria Unosunove* (Rome, 2008), het *Manchester Museum* (2008) en in de *Tate Britain* (Londen, 2006) evenals in vele groepstentoonstellingen. Hij voerde eveneens net een performance uit in het *Museo d'Arte contemporaneo Donna Regina* te Napels (2009).